

Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen valvontaohjelman mukainen vuosiraportointi 2023

Rakennus- ja ympäristölautakunta 28.02.2024 § 38
180/11.01.01/2024

Valmistelija

Johtava ympäristötarkastaja Tuomas Hirvijoki

Rakennus- ja ympäristölautakunta on 6.2.2019 (§ 12) hyväksynyt Kokkolan kaupungin ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman vuodelle 2019-2029. Vuosittaisen valvontaohjelman hyväksyy erikseen kaupunkilupapäällikkö. Vuoden 2023 valvontaohjelmassa suunniteltujen tarkastuskohteiden määrä oli 25 kpl.

Valvontasuunnitelma koskee erityisesti ympäristöluvanvaraisia toimintoja, ympäristönsuojelulain 10a luvun mukaisia yleisen ilmoitusmenettelyn piiriin kuuluvia toimintoja sekä 11 luvun mukaisia rekisteröitäviä toimintoja. Valvontasuunnitelman mukaiset tarkastukset jaetaan kolmeen luokkaan (1-3), joissa tarkastus tehdään kerran vuodessa, noin kolmen vuoden välein tai vähintään kerran kymmenessä vuodessa. Valvontaohjelman mukaisista tarkastuksista peritään rakennus- ja ympäristölautakunnan vahvistaman taksan mukainen tarkastusmaksu. Muu valvonta on valvontaohjelman ulkopuolista valvontaa eri lainsäädäntöjen osalta pääasiassa ilmoitusten ja toimenpidepyyntöjen pohjalta sekä maaineslupien valvontaa.

Muutokset ja valvottavat kohteet vuonna 2023

Uusina lupakohteina valvontasuunnitelmaan tuli mukaan 2 ympäristölupaa (louhinta- ja murskaus) ja 1 rekisteröintikohde (energiantuotantolaitos) ja 1 eläinsuoja (ilmoitusmenettely). Vuonna 2023 rauetettiin 1 ympäristölupakohde (kemikaalien valmistus).

Vuoden 2023 lopussa ympäristönsuojelulain nojalla kunnan valvottavia laitoksia oli Kokkolassa yhteensä 155 kpl (124 ympäristölupaa tai YSL 10a luvun mukaista toimintoa ja 32 kpl rekisteröityä toimintaa). Jätelain 100 §:n nojalla valvottavia toimintoja oli 3 kpl (=lasketaan toimijoiden mukaan, esim. 1kpl=4 hyötykäyttöasemaa + ekopisteet).

Valvontakäyntien tulokset

Valvonnan havainnot luokiteltiin kolmeen kategoriaan; ei huomautettavaa, huomautus sekä merkittävä puute ja/tai rikkomus. Vuonna 2023 tehtiin 12 valvontaohjelman mukaista tarkastusta. Kahdelle toimijalle annettiin huomautus. 10 toimijan kohdalla ei ollut huomautettavia asioita.

Huomautuksia annettiin esimerkiksi raportoinnin laiminlyönneistä tai vähäisistä rakenteellisista puutteista.

Valvontasuunnitelman toteutuksen arviointi

Vuosi 2023 oli järjestelmällisen valvonnan kahdeksas toteuttamisvuosi. Vuoden aikana toteutui suunnitelluista 25 tarkastuksesta 12 tarkastusta ja valvonnan toteutuma oli 48 %. Vuoden 2022 aikana toteutui suunnitelluista 28 tarkastuksesta 21 tarkastusta ja valvonnan toteutuma oli 75 %. Vuoden 2021 aikana toteutui suunnitelluista 32 tarkastuksesta 25 tarkastusta ja valvonnan toteutuma oli 78 %. Vuonna 2020 suunniteltuja valvontakäyntejä oli 32, joista toteutui 25, (toteutuma 78 %). Vuonna 2019 suunniteltuja valvontakäyntejä oli 37, joista toteutui 16, (43 %). Vuonna 2018 suunniteltuja valvontakäyntejä oli 35, joista toteutui 26, (74 %). Vuonna 2017 suunniteltuja valvontakäyntejä oli 44, joista toteutui 10, (22 %). Vuonna 2016 suunniteltuja tarkastuksia oli 38, joista toteutui 30 (79 %).

Ympäristönsuojelulain mukaisten lupa- ja rekisteröityjen toimintojen valvontaohjelman mukaista valvontaa ei vuonna 2023 pystytty toteuttamaan valvontaohjelman mukaisesti, koska valvonnan resurssit pienenevät lisää vuoteen 2022 verrattuna. Osaltaan pieneen toteutumaan vaikutti myös välivuosi turkistarhojen tarkastusten osalta lintuinfluenssaepidemian takia.

Oheismateriaalissa A on esitetty vuoden 2023 valvonnan yhteenveto toimialoittain ja vertailuna aiempien vuosien toteutuma.

Oheismateriaali A

Vuosiyhteenveto ja toteutuma

Valvontaohjelman ulkopuolinen valvonta

Muu valvonta oli pääasiassa jätelain, ympäristönsuojelulain ja vesilain nojalla suoritettavia valvontatehtäviä toimenpidepyyntöjen ja ilmoitusten perusteella ja ympäristönsuojelumääräysten ja niistä poikkeamisten (pääasiassa lämmitysöljysäiliöiden maahan jättäminen), meluhaittojen tarkastuksia, meluilmoituskohteiden valvontaa, öljyonnettomuuksien jälkivalvontatehtäviä, ympäristönsuojelulain 12. luvun mukaista kertaluonteista toimintaa koskevan ilmoitusmenettelyn tarkastuksia sekä maa-aineslupien valvontaa.

Jätelain yleinen valvonta liittyi pääasiassa jätehuoltomääräysten valvontaan, roskaantumisasioihin, kiinteistöjen puutteelliseen jätehuoltoon ja jätteiden epäasianmukaiseen käsittelyyn (kuten jätteiden poltto tai hautaaminen maahan).

Vesilain valvonta kohdistui mm. ilman lupaa tai ilmoitusta tehtyihin ruoppauksiin ja ojituksiin sekä ennakkolausuntomenettelyihin ruoppausilmoituksista tai muusta vesirakentamisesta. Vesilain valvontaa tehdään pääasiassa yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa.

Vuonna 2023 Kokkolassa oli 35 voimassa olevaa maa-aineslupakohdetta, joissa 13-kohteessa tehtiin tarkastuskäynti yhdessä toiminnanharjoittajan kanssa. Näistä viidessä kohteessa ei

ollut huomautettavaa, viidessä kohteessa oli huomautettavaa ja kolmessa kohteessa oli vakava rike tai puute.

Muutamit jätelain rikkomukset johtivat tutkintapyynnön tai rikosilmoituksen tekemiseen. Kyseiset tapaukset ovat roskaantumistapauksia ja jätteenpolttorikkomuksia sekä luonnonsuojelualueella tehtyjä rikkomuksia.

Viranomaisyhteistyötä tehdään poliisin, tullin, rajavartiolaitoksen ja ELY-keskuksen sekä alueen muiden kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten kanssa. Viranomaisyhteistyöryhmä kokoontuu myös säännöllisesti pari kertaa vuodessa.

Muut valvontaprojektit

Vuonna 2023 käynnistettiin jätevesiselvitys Kokkolan veden toimeksiannosta, järjestettiin rakennus- ja ympäristölautakunnan ympäristökatselmus yhdessä rakennusvalvonnan kanssa ja tarkastettiin kaikki Suntin rannan venevajat ja niiden ympäristö yhdessä rakennusvalvonnan kanssa.

Kokonaisuus

Valvonnan toteutuma vuonna 2023 jäi puutteelliseksi valvontaohjelman osalta. Osaltaan puutteellisuuteen vaikutti henkilöstövajeen lisäksi aikainen talven tulo ja lintuinfluenssaepidemia. Lintuinfluenssaepidemian takia päätettiin olla tekemättä ympäristöviranomaisen toimesta tarkastuskäyntejä turkistarhoille.

Vuosi 2024

Vuonna 2024 on odotettavissa parempi valvonnan toteutuma, koska henkilöstöresurssit palaavat kesän aikana vastaamaan vuoden 2021 tasoa (johtava ympäristötarkastaja + 2 ympäristötarkastajaa). Vuonna 2024 tehdään mm, yhteistarkastuksia pelastusviranomaisen kanssa jakeluasemien osalta ja turkistarhat palaavat valvontaan.

Johtava ympäristötarkastaja

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää merkitä Kokkolan ympäristönsuojelun valvontaraportin 2023 tiedoksi.

Päätös

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi päätösesityksen.